

KOMMUNLEDNINGSKONTORET
Tommy Nilsson

Elevers utvärdering av lärares undervisning (hösten 2012)

Bakgrund

Barn- och grundskolenämnden har beslutat att en elevenkät för bedömning av lärares undervisning ska vara obligatorisk för elever i årskurs 7 och 9 i samtliga skolor i kommunen från och med läsåret 2010/11. Syftet med enkäten är att öka elevinflytandet för att därigenom bidra till skolutveckling. För att elevernas svar ska kunna påverka undervisningen genomför eleverna i årskurs 9 enkäten under höstterminen och eleverna i årskurs 7 under vårterminen.

Elevenkäten för årskurs 9 genomfördes under början av november 2012 av Orantic AB för Täby kommuns räkning. I enlighet med den utvärdering som gjordes av enkäten läsåret 2010/11 gällde enkäten undervisning i svenska och matematik.

I svenska svarade 431 elever vilket gav en svarsfrekvens på 86 procent. Det var något fler pojkar än flickor som svarade (51 respektive 49 procent). I matematik svarade 430 elever. 48 procent av dessa var pojkar och 52 procent var flickor. Svarsfrekvensen i matematik var 72 procent.

Samtliga kommunala skolor medverkade, det vill säga Gribby gård, Näsbydalskolan, Näsbyparksskolan, Skarpängsskolan, Skolhagen och Vallatorpskolan. Flera av de fristående skolorna valde dock att dra sig ur höstens enkät, varför endast Byängsskolan och Täby friskola deltog. Övriga har sagt att de ska vara med till våren igen.

Enkäten är uppdelad i tre avsnitt; lärande, inflytande och undervisning. Varje avsnitt bedöms utifrån tre till nio påståenden på en skala 0 – 10, där 10 är bäst. Rapporten till nämnden görs utifrån en sammanställning på samtliga deltagande skolor. Respektive skola har fått en egen sammanställning där de ser hur de ligger till mot genomsnittet av de deltagande skolorna.

Resultatredovisning av enkät, november 2012

Svenska

Under avsnittet **lärande** framgår att flickorna ligger något högre än pojkarna på samtliga påståenden utom ett (*jag får visa vad jag kan på muntliga och skriftliga*

förhör/prov). Sett till samtliga påståenden ger flickorna ett genomsnitt på 7,6 och pojkarna 7,4.

Det påstående som får sämst omdöme (6,9 för pojkar och 7,0 för flickorna) är *jag får hjälp att lära mig tänka på hur jag lär mig bäst*. Bäst får *jag bidrar till arbetsro i klassen* (7,8 respektive 8,3) och *jag får visa vad jag kan på muntliga och skriftliga förhör/prov* (8,0 respektive 7,7).

Det andra avsnittet handlar om **inflytande** och är uppbyggt på tre påståenden. Flickorna ligger högre på samtliga. Flickorna ger 7,7 i genomsnitt, pojkarna 7,3. Som brukligt i dessa enkäter ligger påståendet *jag får vara med och påverka hur undervisningen läggs upp* sämst (pojkarna ger 6,0 och flickorna 6,5). Högst ligger, också som brukligt, påståendet *jag tar ansvar för mitt skolarbete* (8,2 respektive 8,7). Påståendet *jag tycker mina åsikter tas på allvar* hamnar följaktligen däremellan (7,6 respektive 7,9).

Det tredje och avslutande avsnittet, **undervisning**, byggs upp av nio påståenden. Flickorna ger ett genomsnittsomdöme på 7,8 medan pojkarna ger 7,4. Pojkarna ger högre omdöme på två påståenden; *jag förstår målen och kriterierna för ämnet* (7,3 respektive 7,0) och *jag förstår vad jag behöver utveckla/göra för att nå nästa kunskapsnivå* (7,2 respektive 6,9). I övrigt är flickornas omdömen mer positiva.

Störst skillnad mellan könen ger påståendet *jag tycker att läraren väcker mitt intresse för ämnet*. Pojkarna ger 6,3 medan flickorna ger 7,5. Detta är också det påstående som renderar lägst snitt. Även påståendena *jag tycker att läraren uppmuntrar mig till kritiskt tänkande, till nya idéer och lösningar* samt *jag förstår vad jag behöver utveckla/göra för att nå nästa kunskapsnivå* hamnar precis över 7 i genomsnitt.

Högst ligger påståendet *jag tycker att läraren behandlar mig med respekt* (8,4 respektive 8,8). Även *jag tycker att läraren är förberedd på lektionerna* (7,9 respektive 8,3), *jag får den hjälp jag behöver* (7,7 respektive 8,0) samt *jag tycker att läraren låter mig vara aktiv på lektionerna* (7,6 respektive 8,0) ligger högt.

Matematik

Under avsnittet **lärande** fick eleverna svara på sex påståenden. På tre av dessa gav pojkarna ett mer positivt omdöme än flickorna, ett var lika och på två gav flickorna högre. Totalt på avsnittet gav pojkarna 8,0 i genomsnitt medan flickorna gav 7,9.

Högst omdöme gav både pojkar och flickor på påståendet *jag får visa vad jag kan på muntliga och skriftliga förhör/prov* (8,6 respektive 8,3). Två ytterligare påståenden hamnade över 8,0 i genomsnitt; *jag uppmuntras att ta ansvar för mitt lärande* (8,22 för både pojkar och flickor) och *jag bidrar till arbetsro i klassen* (7,9 respektive 8,4). Lägst låg påståendena *jag uppmuntras att bedöma kvaliteten i*

mitt eget arbete (7,6 respektive 7,7) och *jag får pröva olika arbetssätt* (7,8 respektive 7,5).

På avsnittet **inflytande** gav flickorna ett genomsnittsomdöme på 7,8 medan pojkarna låg på 7,7. Lägst ligger påståendet *jag får vara med och påverka hur undervisningen läggs upp* (6,4 för både pojkar och flickor). Övriga två påståenden ligger högre; *jag tycker att mina åsikter tas på allvar* (8,4 för både pojkar och flickor) och *jag tar ansvar för mitt skolarbete* (8,4 respektive 8,7).

Pojkarna är något mer nöjda med **undervisningen** än flickorna. Av frågorna under avsnittet undervisning ger de ett genomsnittsomdöme på 8,3, flickorna 8,1. Två påståenden står ut på ett negativt sätt; *jag tycker att läraren varierar sin undervisning* (7,7 respektive 7,4) och *jag tycker att läraren väcker mitt intresse för ämnet* (8,1 respektive 7,4). På andra änden av skalan återfinns påståendet *jag tycker att läraren behandlar mig med respekt* (8,9 respektive 9,0) och *jag tycker att läraren är förberedd på lektionerna* (8,9 respektive 9,0). Även påståendena *jag får den hjälp jag behöver* och *jag tycker att läraren låter mig vara aktiv på lektionerna* får omdömen som ligger några tiondelar under de bästa.

Kommentarer

Inledningsvis är det viktigt att understryka att enkäten ska ge skolorna ett underlag för utveckling och exempelvis kunna fungera som en indikator för skolan/läraren/rektorn i de frågor som omfattas. Enkäten är inte vetenskapligt utformad och därför ska heller inte några längre slutsatser dras.

På kommunnivå visar svaren från eleverna att de överlag är ganska nöjda. Omdömena i ämnena visar på likheter i så motto att avsnittet om inflytande får lägst omdömen, vilket är samma situation som tidigare år och oavsett om det är årskurs 7 eller 9 som svarat. Omdömena under avsnittet undervisning är högst av de tre, något högre än påståendena under avsnittet lärande.

Skillnaden mellan ämnena i föreliggande enkät är att pojkarna överlag ligger högre än flickorna i matematik medan flickorna ligger högre än pojkarna i svenska.

De högsta omdömena inom respektive avsnitt ligger relativt jämnt inom matematik och svenska, även om matematiken ligger någon eller några tiondelar över. Något eller några påståenden hamnar högt (klart över 8,0) inom samtliga avsnitt. Men det som skiljer svenskan från matematiken är lägstanivån. Där svenskan har lägsta omdömen mellan 6,0 – 6,9 är matematikens motsvarighet 6,4 – 7,4.

Precis som enkäten för sjundeklassarna visade i våras är eleverna nöjda med sina lärares arbete och bemötandet de får. Emellertid upplever eleverna att lärarna sen inte väcker deras intresse för ämnet och/eller att de inte får vara med

och påverka. Att kompetenta och uppskattade lärare inte lyckas skapa intresse hos eleverna för ämnet känns som ett väldigt onödigt problem som dessutom påverkar det kompensatoriska uppdraget. De starkaste och mest motiverade eleverna kanske inte behöver denna draghjälp men många andra gör det.

En jämförelse med årskurs 9 för ett år sen visar på något uppåtgående resultat. Det finns inget avsnitt som sjunkit jämfört med förra årets niondeklassare genomförde enkäten. I svenska ser uppgången ut att ha varit något mindre än i matematik. I matematik har exempelvis både avsnittet lärande och inflytande ökat med fem tiondelar (på kommunnivå).